

ΠΑΝΔΩΡΑ.

15. ΙΟΥΝΙΟΥ. 1853.

ΤΟΜΟΣ Δ'.

ΦΥΛΛ. 78.

ΜΑΡΙΑ.

(Εκ του Γαλλικού).

—ο—

Α.

Ἐπὶ τῆς δυτικῆς παραλίας τῆς Μαρτινίκας, πέραν ἐκτεταμένης ἀμμόδους ἀκτῆς διαβρεχομένης ὑπὸ τοῦ κόλπου τοῦ Θωμᾶ καὶ ἐκτεινομένης μέχρι τῶν ὑψιτενῶν ἐκείνων σπιλάδων. τῶν ἐπικληθεισῶν, Ὀρη Βοῶν, ὑπῆρχε πρὸς τὰ μέσα τοῦ 12. αἰῶνος οἰκία τις, τῆς ὁποίας τὰ σύνορα ἐκ τοῦ ἐνός μέρους προσεγγίζοντα τὸ παράλιον, ἐξεστίνοντο ἐκ τοῦ ἐτέρου ἕως εἰς τοὺς πρόποδας τοῦ Πρασίνου ὄρους. Τὸ μεγαλοπρεπὲς τοῦτο κτῆμα ἀνήκεν εἰς τὸν Κ. Ἐναυδοῦκ Παρκέτον, γενικὸν τοποτηρητὴν τοῦ βασιλέως τῶν Γάλλων κατὰ τὰς Ἀντιλλίας. Ὁ Κ. Ἐναυδοῦκ εἶχε κατορθώσει νὰ προαχθῆ εἰς μίαν τῶν ὑψηλῶν ἐκείνων θέσεων, τῶν ἐπιφυλαττομένων εἰς τοὺς ἐκλεκτοὺς, οἵτινες γνωρίζουν νὰ διέρχωνται τὸν βίον αὐτῶν διὰ δυσχερειῶν καὶ κινδύνων. Δευτερότοκος υἱὸς εὐγενοῦς Νορμανδικῆς οἰκογενείας, καὶ περιορισθεὶς εἰς εὐτελεῖς καὶ μέτριον ἀξίωμα, εἶχε μεταβῆ εἰς τὰς νήσους με βαθμὸν ἀξιωματι-

κοῦ ναυτικοῦ, διὰ δὲ τῆς γενναιοψυχίας, τῆς ἰκανότητος καὶ τῆς ἐμπρονος σταθερότητος τοῦ χαρακτῆρός του, εἶχεν ἀποκτήσει κυριαρχίαν ἀνεξάρτητον καὶ ἀπόλυτον. Ἡ ἐξουσία του ὁμοιάζε τὴν τῶν ἀνωτάτων κυριαρχῶν ὑπῆκος τοῦ βασιλέως τῶν Γάλλων, εἶχεν ἐπικρατήσει εἰς τὴν Ἀμερικὴν μίαν τῶν φεουδαλικῶν ἐκείνων συνθηκῶν, ἐκ τῶν ὁποίων ὁμοία δὲν ὑπῆρχεν οὔτε ἐν τῇ πατρίδι του ἦτον ἀπόλυτος κυρίως τῆς Μαρτινίκας, τῆς Γρενάδας καὶ τῆς Ἀγίας Λουκίας. Καὶ ὡς οἱ ἀρχαῖοι μεγάλοι αὐλικοί ὑπάλληλοι, εἶχε καὶ οὗτος τὸ δικαίωμα, μεγάλης καὶ μικρᾶς δικαιοσύνης καθ' ὅλην τὴν χώραν, οἱ δὲ ἀρχόντες τοὺς ὁποίους διώριζε, δὲν ἀντικαθιστῶντο ὑφ' οὐδενὸς κοινοβουλίου. Αἱ ἀποφάσεις αὐτῶν ἦσαν ἀνέκλητοι, καθ' ὅλας δὲ τὰς περιστάσεις, ἀκόμη καὶ κατ' αὐτὴν τὴν ποινὴν τοῦ θανάτου, εἶχε τὸ ἐξοχὸν δικαίωμα, τὸ τῆς ὑπερτάτης κυριαρχίας, τὸ δικαίωμα, λέγομεν, τῆς χάριτος. Ὑπὸ τὸν τίτλον γενικοῦ τοποτηρητοῦ τοῦ βασιλέως τῶν Γάλλων, εἶναι τὰ στρατεύματα, διώκει τὰς ἐκστρατείας, καὶ ἠδύνατο νὰ κινήσῃ τὸν πόλεμον καθ' οὐτινος μὴ ὄντως ὑπῆκόου, ἢ συμμάχου τοῦ κυριάρχου του. Εἶχε σωματῶφυλακὴν, ἀξιωματικούς, εὐγενεῖς. Ἐν ἐνὶ λόγῳ, ἐδασίλευεν.

Κατὰ τὸ εἰς Γαλλίαν τελευταῖον ταξείδιόν του,

ὅτε ὑπῆγε νὰ περιβληθῆ τὸ ὑψηλὸν ἀξίωμα τοῦ γενικοῦ τοποτηρητοῦ, ὁ Κ. Ἐναμβούκ ἐνυμφεύθη εἰς Παρισίους πτωχὴν τινὰ νεάνίδα ἐξαισίας ὕψους ἀνατροπῆς, καὶ ἤτις συνεδέετο συγγενικῶς μετὰ τῶν καλητέρων οἰκογενειῶν τοῦ βασιλείου. Παράδοξον μεταβολὴν ἐπέφερον ὁ γάμος οὗτος ἐπὶ τῆς τύχης τῆς νεανίδος ταύτης· ἐγκατέλειψε τὴν πενιχρὰν οἰκίαν τῆς, τὴν ἐν τῇ ὁδῷ τῆς Ἁγίας Αἰκατερίνης τῆς Γεωργικῆς κειμένην, διὰ νὰ ζητήσῃ τύχην καὶ τιμὰς, τὰς ὁποίας ποτὲ δὲν εἶχε θηρεύσει. Ἀφίχθεις εἰς Μαρτινίκαν, εὗρον ἐτοιμὴν τὴν οἰκίαν τῆς· ἐκεῖ ἀπῆλθον καὶ ἀμφιπόλους, καὶ ἀκολουθοῦς, καὶ εὐγενεῖς, ὀλόκληρον αὐτὴν τέλος πάντων· ἡ δὲ θεραπεία τῆς ἦτο τοσοῦτον πολυἀριθμος, ὥστε ὁμοιάζεν ἡγεμονίᾳ ἐξ αἵματος ἢ γυνὴ τοῦ Κ. Ἐναμβούκ· μόνος ὁ τίτλος τῆ ἐλείπε. Κατ' ἀρχὰς τὴν ὠνόμασαν Κυρίαν Διοικήτριαν, κατόπιν δ' ἀπλῶς Κυρίαν, καὶ τοιοῦτον ἐπίθετον τῇ ἐδίδον καθ' ὅλην τὴν νῆσον, ὡς εἶχον συνειθίσει νὰ ὀνομάζωσι καὶ τὸν Γενικὸν Τοποτηρητὴν, Κύριον. Ἡ νεαρὰ γυνὴ ἀπεδέχθη μεθ' ὑπερηφανίας εἰλικρινοῦς ὅλας τὰς τιμὰς ταύτας. Φθίσασα ἐκεῖ, μόλις ἤγε τὸ δέκατον πέμπτον ἔτος τῆς ἡλικίας τῆς, ἡ δὲ νεότης αὐτῆς, ἡ ὠραιότης τῆς, καὶ τὰ θελκτικὰ προτερήματά τῆς, ἐπέσυρον τὴν ἀφοσίωσιν τοῦ ταραχώδους καὶ μιγάδος ἐκείνου λαοῦ, τοῦ κατοικοῦντος τὴν ἀποικίαν. Οἱ λευκοὶ καὶ πλούσιοι Εὐρωπαῖοι ἀπεδείκνυσαν τὸ πρὸς αὐτὴν σέβας των, οἱ δὲ μαῦροι καὶ οἱ λοιποὶ τῆς Μαρτινίκας κάτοικοι τὴν ὠνόμαζον *Μικρὰν Βασίλισσαν*. Καθ' ὃν χρόνον ὁ διοικητὴς ἐκυβέρνηε, ἐκείνη συνεκρότει συναστραφὰς καὶ χοροὺς εἰς τὸ φρούριον τοῦ Ἁγίου Πέτρου, καὶ ἄλλοτε, ἀποσυρομένη εἰς τὸ ἐν ταῖς Μορναις κτήματά τῆς, ἀνεπαύετο μετὰ τῶν τρυφηλῶν καὶ μεγαλοπρεπῶν ἐξων τοῦ εὐρωπαϊκοῦ βίου.

Μαγευτικὸν τῶντι κτήμα ἦτο τὸ τῶν Μορνῶν. Λιθάκτιστον καὶ ὠχυρωμένον διὰ τεσσάρων μεγάλων σκηνῶν, ὑψοῦτο μετὰ τῶν δύο σειρῶν κισσιῶν, τῶν ὁποίων αἱ ὑψηλαὶ κορυφαὶ ὑπερέβαινον τὴν μολυβδίνην τοῦ οἴκου στέγην. Καίτοι δὲ ὑπὸ τὰ τείχη του δὲν ὑπῆρχον οὔτε δρύφακτα οὔτε τάφοι, δὲν ἐστερεῖτο ὁμοίως τῶν ἀναγκαίων ἀμυντικῶν μέτων. Τὰ παράθυρα τοῦ κατωγείου ἦσαν ἐφωδιασμένα μετὰ ἀναγκαῖα ἐξωτερικὰ θυρώματα, εἰδὸς τι καταπακτῆς· ἐδύνατο ἐν κειρῷ ἀνάγκης νὰ χαμηλωθῆ καὶ οὕτω νὰ ἐμποδίσῃ ἐχθρικὴν εἰσβολὴν, τοῦ δὲ προδρόμου προηγείτο θολωτὴ τις διόδος, ὅπου θαρραλέοι τινὲς στρατιῶται ἤρουν νὰ σταματήσωσιν ὀλόκληρον στρατόν. Κύκλιον τῆς οἰκίας ὑπῆρχε κήπος ἀτάκτως πεφυτευμένος, καὶ πεφραγμένος πανταχόθεν διὰ σειρᾶς θάμνων ἰδιαζόντων εἰς τὰς Ἰνδίας. Τὸ φυτὸν τοῦτο ὅπερ εἰς τὰς τροπικὰς χώρας ἐξομοιοῦται κατὰ τὸ ὕψος μετὰ μέγα δένδρῳλλον, ἐσχημάτιζε φυσικὸν τείχος, πλέον ἀπόρητον καὶ τῶν στερεωτέρων ὠχυρωμάτων. Τὰ πλατῆα φύλλα του, γανθρὰ καὶ ὀπλισμένα μετὰ μακρὰς ἀκάνθας, ἀντέττατον φοβερὸν φραγμὸν εἰς ἐκείνους ὅσοι ἤθελον ἐπιχειρήσει νὰ διέλθωσι, καὶ αὐτὸς δὲ ὁ κερπὸς του, πλήρης ἀκανθῶν τῶν ὁποίων ἡ σκληρὰ αἰχμὴ διέρχεται καὶ τὰ στερεώτερα ἐν-

δύματα, ἐφαίνετο προτεινὸν ἀπαντῆ γαῖρα εἰς ἐκείνον ὅστις ἤθιλε τολμήσει νὰ τὸν συνάξῃ. Τὸ φοβερὸν τοῦτο τείχος, ἦτο κεχωρισμένον εἰς ἓν μόνον μέρος ἀπὸ κιγκλίδας, ἀπέναντι τοῦ πυλῶνος δι' ἧς ἐφαίνοντο αἱ ἐλικοειδεῖς καὶ σκιερὰί τοῦ κήπου δροστοαίχαι.

Ὅχι μακρὰν τῆς οἰκίας, πρὸς τὸ μέρος τῆς ἀκτῆς ὑπῆρχον καλύβαι μαῦρων, σακχαρόμυλοι καὶ οἱκεῖ παρακείμενοι εἰς εὐρύχωρον καλλιέργημένον μέρος. Μεγαλοπρεπῆ κατάφυτα μέρη ἐξετείνοντο εἰς τὰ πέριξ, καὶ πολυποίκιλα ἦσαν τὰ χρώματα τῶν ἀνθέων τῶν δένδρων. Εἰς τὰ χαμηλὰ μέρη τὰ κακαὸδένδρα διασταυρώνοντο προφυλασσόμεθα ἀπὸ τὸν ἀνεμὸν μαραινόντα τὰ τριφυρὰ φύλλα των, εἰς δὲ τὰ ξηρὰ ἐδάφη ἦτο ἐσπαρμένος ἀραβόσιτος, τοῦ ὁποίου οἱ λεπτοὶ στάχυες, ἔχουν τοῦ χρυσοῦ τὸ χρῶμα, καὶ αἱ πεδιάδες τῶν σακχαροκαλάμων, ἐσχημάτιζον μακρὰ αὐλάκια ἐν μέσῳ τῶν ὁποίων ἐκινουνοτο περιχαρῶς ἐλαφρὰ κοκκινοκίμων ἀνθοδέσμη. Ἀλλὰ παρεκτὸς τῶν πλουσιῶν ἐκείνων καταφύτων μερῶν, ἡ γῆ παρεῖχεν ἀκόμη πᾶν ὅ,τι ἡ χωρική λαμπρότης δύναται νὰ παρέξῃ εἰς τὴν πρώτην αὐτῆς βλάστησιν. Οὐδαμῶς ἀπεκάλυπτε τις ἔχνος ἀνθρωπίνης ἐργασίας, εἰς τὰς ἀπεράντους ἐκείνας πεδιάδας, τὰς διαχωρίζουσας τὰ ὄρη· παντοῦ δάση ἄβυστα ἐκ μονοφυτῶν σχοίνων συγκείμενα ἐπὶ τῶν ὁποίων ἐπικρέμαντο ὄρη φαλακρὰ ἔχοντα τὰς κορυφὰς, παντοῦ εὐριστος καὶ ζοφερὰ φύσις, ἐφ' ἧς ὁ φλογερὸς τῶν Ἀντιλλίων ἥλιος ἠκτινοβολεῖ. Ἐνίοτε ὑψοῦτο λευκὸς καπνὸς ἐκ τοῦ μέσου τῶν πεφυκνωμένων ἐκείνων δασῶν, ἡ διέλαμπεν αἶφνης μακρόθεν πυρκαϊὰ καὶ κατέρπλεγε τὴν ἀποξηρανθεῖσαν τῶν σχοίνων γλῆν. Τότε ἐδραπέτις ἐκεῖ τοὺς ἀγρίους, τοὺς ζῶντας εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τῆς νήσου. Οἱ νομάδες οὗτοι εἶχον καταφύγει εἰς τὸ βόρειον μέρος τῆς χώρας, ὅτε οἱ Εὐρωπαῖοι κατέκτησαν τὰ παράλια, ἀν καὶ κατ' ἀρχὰς ἐδοκίμασαν πολλὰς μάχας, αἱ δὲ μεμονωμένα οἰκίαι πολλὰκις ἐληλατήθησαν καὶ ἀπεφρώθησαν ἀπὸ τὰ βάρβαρα στίφη, ἅτινα ἄγριον ἐνστιγμα ἐκδικήσεως ἐνεψύχωνε, τὰ ὅποια ὁμοίως ἐξασθενισθέντα ἦδη, ὀλίγον φόβον παρεῖχον ἐμπορικῆ, μάλιστα, σχέσεις εἶχον συστηθῆ μετὰ τῶν Καραϊβίων καὶ τῶν κατοίκων τοῦ φρουρίου τοῦ Ἁγίου Πέτρου. Πολλάκις ἐλαφρὰ μονόξυλα ἐφύκνοντο ἐπὶ τοῦ αἰγιαλοῦ, οἱ δὲ ἄγριοι οἵτινες ἦσαν ἐπ' αὐτῶν, ἐξέβαλλον ἐκπλήξεως καὶ θυμωσμοῦ κραυγὰς, βλέποντες τὰ ὑψηλὰ πλοῖα τὰ ἠγκυροβολημένα ἐντὸς τοῦ ὄρμου, τὰς ἀνεγχευμένους ἐπὶ τῆς παραλίας οἰκοδομὰς, καὶ πρὸ πάντων τὴν τῶν Μορνῶν, τὴν ὠραιωτέραν καὶ περιεργότεραν ὄλων τῶν τῆς νήσου. Παρατήρουν μετ' ἐκπλήξεως τὰς τριωρόφους οἰκίας, τὴν πλατεῖαν καὶ διπλὴν κλίμακκα, καὶ τὴν μολυβδίνην στέγην διαλάμπουσαν πρὸς τὸ μέρος τοῦ ἡλίου, ὡς τὴν λεπιδωτὴν ῥάχιν τοῦ γιγαντιοτέρου τῶν ἰχθύων· ἀλλὰς τὰς παρετήρουν μακρόθεν μὴ τολμώντες νὰ πλησιάσωσι τὰ ἀξιοθέατα ταῦτα, ὅπου εἶχον ποτὲ μεγάλην οἰκίαν ἐν ἧ συνεδρίαζον, ἡ χωρίον σχηματισθέν διὰ τῆς ἐνώσεως πολλῶν οἰκογενειῶν. Προσωρμίζοντο διὰ

νά ενεργήσωσι τὰς συναλλαγὰς των, ἐπρόσεχον πάντοτε νά μὴν ἀπομακρυνθῶσι τῆς ἀκτῆς, καὶ τὴν νύχτα ἐπέβαινον πάλιν εἰς τὰ μονόξυλά των, διαθυγόμενοι πρὸς τὸ πέλαγος διὰ νά ἐπανέλθωσιν εἰς τὴν ἀνατολικὴν τῆς νήσου παραλίαν, τῆς ὁποίας κατεῖχον μέρη τινά.

Τὴν ἡμέραν τῆς ἐορτῆς τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου τοῦ ἔτους 1657, ἀνήρ τις πρυθεβητικῶς ὄπως οὖν τὴν ἡλικίαν, καὶ νεαρὰ τις γυνή, ἐκάθηντο ἐμπροσθεν τῆς θύρας τοῦ ἐν Μόρναις κτήματος, σκιαζόμενοι ὑπὸ λεπτοῦ Ἰνδικοῦ ὑφάσματος χρησιμεύοντος ἀντὶ σκηνῆς ἦσαν δὲ ὁ διοικητὴς Ἐναμβούκ καὶ ἡ σύζυγός του. Ἰσραϊὸν παιδίον τεσσάρων ἕως πέντε ἐτῶν ἐπαίζε παρὰ τοὺς πόδας των μετὰ τινος ξυλίνου εἰδωλίου, ἴσθου μὲ αὐτὸ κατὰ τὸ ἀνάστημα, τὸ ὁποῖον καὶ ἐπρόσπαθει νά στήσῃ ἔφιππον ἐπὶ τῆς βάχεως μικροῦ Αἰθίοπος ἐνίοτε δὲ, ἐγκαταλείπον τὸ πολυτίμον τοῦτο παιγνίδιον, κομισθὲν ἐσχάτως ἐκ τῆς Γαλλίας, ἀνεπαίετο ἐπὶ τῶν γονάτων τῆς μητρὸς του. Ὀλίγο μακρὰν τρεῖς ἢ τέσσαρες μαῦραι ἴσταντο ὄρθιαι καὶ ἐκρυφαλάλουν φριδρῶς μετὰξὺ των. Ὁ ἥλιος ἐπλησίαζε πρὸς τὴν δύσιν, αἱ δὲ ἀκτίνες του κεκαλυμμένοι ὑπὸ λεπτῆς θαλασσίας ἀμίχλης, καθίστα μαγευτικὴν ἐπὶ τῆς ἀκτῆς τὴν δειλὴν. Ἡ θάλασσα, χρώματος βαθέως κυανοῦ, ἐξηπλοῦτο μαλθακῶς ἐπὶ τῆς ἄμμου. Οὔτε λέμβος δὲν ἐφάνετο εἰς τὴν ἀπέραντον ἐκείνην θαλασσίαν ἔκτασιν· τὸ πᾶν ἦτο ἐρημία, κατῆφαια, ὡς τὴν ἡμέραν καθ' ἣν τὸ πλοῖον τοῦ Χριστοφύρου Κολόμβου ἐπλησίασε τὸ πρῶτον τὰ ἄγνωστα ἐκεῖνα παράλια. Εἰς τὸ μελαγχολικὸν ἐκεῖνο μεγαλεῖον, ἐνυπῆρχε βεβαίως τι, τὸ ὁποῖον συνακίνησε βαθέως τὴν νέαν γυναῖκα, διότι ἐξηπλώθη μεγαλοπρεπῶς εἰς τὸ καλάμινον θρανίον τῆς, καὶ κλείσασα τοὺς ὀφθαλμούς διὰ νά κρατήσῃ ἐν δάκρυ τὸ ὁποῖον ἔτρεμεν ὑπὸ τὰς μακρὰς βλεφαρίδας τῆς, — Ἄ Θεέ μου! ἄς ἔζων καὶ ἀβρίον! ἐψιθύρισα.

— Μάμμα, εἶπεν αἰφνης τὸ παιδίον, σήμερον εἶναι ἡ ἐορτὴ σου, διατί δὲν φορεῖς ἄνθη; Ἐγὼ ἐφοροῦσα ὡραία τὴν ἡμέραν τοῦ Ἁγίου Ἐρρίκου.

Καὶ ἀποταθὲν πρὸς τὸν πατέρα του ἐπρόσθεσε μετὰ τῆς ἐπιμονῆς ἐκείνης τῆς συνήθους εἰς τὴν ἡλικίαν του,

— Ἡ μάμμα, εἶπε, δὲν φορεῖ ἄνθη δὲν θέλει εἰπέ τὴν νά βάλῃ ὑπάγω νά φέρω ἀπὸ τὸν κῆπον. Καὶ ταῦτα εἰπὼν, ἔρριψε χαμαὶ τὸ παιγνίδιον του, κατέβη πηδῶν τὴν κλίμακα, καὶ ὑπεξέφυγε μὲ περιχαρεῖ, φωνὰς τὰς χεῖρας τῶν μαῦρων, αἵτινες ἐπρόσεχον διὰ νά τὸ προσέγωσιν. Ἡ Κ. Ἐναμβούκ ἠγέρθη καὶ ἠκολούθησε στιγμιαίως διὰ τοῦ βλέμματος τὸ παιδίον· ἐπειτα ἐπανελθούσα ἐκάθησε πλησίον τοῦ συζύγου τῆς, καὶ ἔμεινεν ἐκεῖ, τὸν ἀγκῶνα ἔχουσα στηριγμένον εἰς τὸ θρανίον, ἐρ' οὐ ἐκεῖνος ἦτο ἡμιεξαπλωμένος. Παράδοξον καὶ λυπηρὸν τρώντι ἀντίθετον ἐσχημάτιζον τὰ δύο ταῦτα πρόσωπα, οὕτω προσκείμενα. Ὁ διοικητὴς ἦτο τότε τεσσαρακοντούτης περιόδου· πυκνὰ μελανὴ κόμη ἐκάλυπτε τὴν μεγάλην κεφαλὴν του, ἡ μορφή του ἦτον εὐγενῆς καὶ κανονικῆ, πλὴν ἡ ἀσθένεια εἶχεν ἐξαλείψει τὸν ἀν-

θηρὸν χρωματισμὸν τοῦ δέρματός του, μελαγχρουν γενόμενον ὑπὸ τοῦ ἡλίου τῶν τροπικῶν· πελιδὴν ὠχρότης ἤρχισε νά ἐκτείνεται ἐπὶ τῶν ἰσχνῶν χαρακτηριστικῶν τοῦ προσώπου του, οἱ ἀμαυροὶ ὀφθαλμοὶ του εἶχον ἀποσυρθῆ εἰς τὸ βάθος τῶν κοιλωμάτων των, τὸ δὲ ὑψηλὸν ἀνάστημά του κεκαλυμμένον ὑπὸ ἐρεστρίδας οἰκιακῆς ὠμοίαζε σκελετὸν περιτετυλιγμένον μὲ σάβανον. Τουναντίαν ἡ νεαρὰ γυνή του, ἦτον ἐπταλισμένη μὲ τὰ ζωηρὰ ἐκεῖνα χρώματα, τὰ τοσοῦτον σπάνια ὑπὸ τὸ διακεκαυμένον τῶν Ἀντιλιῶν κλίμα, ἡ δὲ διαυγὴς λάμψις τῆς ὀψέως τῆς ἐλάμπρυνεν ἐτι μᾶλλον τὸ ἱαρόν καὶ γλυκύτατον πρόσωπόν τῆς. Οἱ μὲν ὀφθαλμοὶ τῆς χρώματος κυανοῦ κλίνοντες πρὸς τὸ μαῦρον, ἡ δὲ ζανθὴ κόμη τῆς, πίπτουσα βοστρυχηδὸν περὶ τὸ πρότωπόν τῆς, ἀνεδείκνυον τὴν φυσιογνωμίαν τῆς ὡς ἀγγέλου. Ὅτε ἐσταύρωνε τὰς χεῖράς τῆς ἐπὶ τοῦ στήθους τῆς, καὶ ἐκαλύπτετο μὲ τὰς κυματιζούσας πτυχὰς τῆς ἐκ λευκῆς μουσελίνης ἐσθῆτός τῆς, ὠμοίαζεν ἄγγελον πτερυγίζοντα.

— Οἴμοι! ἔλεγε κλίνουσα εὐμενῶς πρὸς τὸν σύζυγόν τῆς, εἴμεθα μελαγχολικοὶ σήμερον· πλὴν ἐλπίζω τὴ προσεχὲς ἔτος νά δυνηθῶμεν νά ἐορτάσωμεν μὲ πλειοτέραν χαρὰν τὴν ἐορτὴν μου.

Καὶ μὴ ἀπεντήσαντος τοῦ συζύγου τῆς, ἡ Μαρία ἐπανελάθε μὲ ἥπιον καὶ παιδικὸν σχεδὸν τρόπον·

— Δὲν εἶναι ἀληθὲς ὅτι τὸ μέλλον ἔτος θά ἔχωμεν ἐνταῦθα πολὺν κόσμον; θά χορεύσωμεν; ἐπιθυμῶ νά γίνεταί πολὺν χρόνον λόγος περὶ τοῦ χοροῦ τὸν ὁποῖον θέλω δώσει εἰς τὰς Μόρναις. Τότε βέβαια δὲν θά ἦσαι πλέον ἀσθενῆς. Πόσον εὐτυχῆς θέλω γίνεσθαι ὅταν σὲ ἴδω ὑγιαίνοντα! Δὲν ἠξέουρω πλέον ποῖον ἄγιον νά παρακαλέσω, βλέπουσά σε τηκόμενον· ἀλλὰ θά ἰατρευθῆς θά ἰατρευθῆς σὲ λέγω, εἶμαι βεβαία περὶ τούτου· ἐπεκαλέσθην τόσον τὸν θεὸν ὑπὲρ σοῦ! Καλήτερα μὲ φαίνεσαι ἀπάψε!

— Ναι, Μαρία μου, ἀπεκρίθη ὁ διοικητὴς μετ' ἀδυνατίου φωνῆς, πραγματικῶς εἶμαι καλήτερα· ὁ ὄροσερός ἀπὸ τῆς θαλάπτης μὲ ὠφέλησε.

Ἡ Μαρία ἐπλησίασεν ἐτι μᾶλλον καὶ ἔλαβε τὴν χεῖρά του γελῶσα μὲ ζωηρὸν ἦθος. Διήλθε στιγμὴ τις ἐν σιωπῇ καθ' ἣν ἀμφότεροι κατελήφθησαν ὑπὸ ἰδεῶν πολὺ διαφορετικῶν· ἡ μὲν Μαρία, ἐμψυχουμένη ὑπὸ τῶν ἐλπίδων τῆς, ἐλησμόνει τὰς παρελθούσας ἀνησυχίας τῆς· ἐκεῖνος δὲ, κυριευθεὶς ὑπὸ ἀλεθρίας προαισθήσεως, παρετήρει μὲ φρίκην τὸ μέλλον, ἢ κάλλιον εἰπεῖν, δὲν ἐβλέπε μέλλον· διανοεῖτο ὅτι αἱ ἡμέραι του ἦσαν μεμετρημέναι, καὶ ὅτι ἐγγὺς ἦτο τὸ τέλος των. Αἱ ἐνασχολήσεις, αἱ μέριμναι τῆς ἐξουσίας, ἡ ἐπιβροχὴ κλίματος ἀλεθρίου, εἶχον καταστρέψει τὸν δυνατὸν ὀργανισμὸν τοῦ σώματός του, ὁ δὲ θάνατος ἤρχετο νά τὸν προσβάλῃ ἐν τῷ μέσῳ τοῦ σταδίου του. Καὶ λοιπὸν ἀπεσπᾶτο ὁ τάλας μετὰ βαθείας ἀπελπισίας ἀπὸ τὰ ἀγαθὰ αἴτινα ἤλπριζε ν' ἀπολαύσῃ ἐπὶ πολὺ!

— Ἐπιθύμουν νά ἤρχετο ὁ ἰατρός, εἶπεν ἡ Μαρία, στρέψασα τὴν κεφαλὴν αὐτῆς πρὸς τὴν ὁδὸν τοῦ Ἁγίου Πέτρου. Μὲ ὑπεσχέθη νά ἔλθῃ πρὸ τῆς νυκτός.

— Δὲν ἔχω ἀνάγκην ἰατροῦ, σὲ βεβαιῶ, Μαρία

μου, εἶπεν ὁ διοικητὴς μετὰ θλιβεροῦ μειδιάματος· διό μὴν ἀνησῶχει διὰ τὴν βραδύτητά του. Τὸ ἐπιωφελέστερον διὰ τὴν ἀσθενείαν μου ἱατρικόν, εἶναι ἡ ἀκρα ἰουγία τὴν ὁποίαν ἀπολαύομεν ἐνταῦθα, ἡ ἐρημία εἰς τὴν ὁποίαν μετ' ἐμοῦ ἐκλείσθη. Ἐκεῖ κάτω, ἦτο πολὺς κόσμος τριγύρω μας, πολλοὶ οἰτινες μὲ παρηνόχλουν μὲ τὰς καταπειγούσας υποθέσεις των. Ὅταν τις πάτην, τὸ καλλίτερον δι' αὐτόν εἶναι νὰ διάγῃ μόνος μετ' ἐκείνων τὰς ὁποῖους ἀγαπᾷ. Καὶ ταῦτα εἰπὼν ἔστρεψε τὸ πρόσωπόν του πρὸς τὴν θαλασσίαν αὔραν ἣτις ἔπνεεν ἀπὸ τὸ πέλαγος, καὶ ἀναπνεύσας βαθέως, ὑπέλαξε μετ' εἰδους τινὸς φρικιάσεως,

— Παναγία μου! πόσον ὡραία εἶναι ἐδῶ, Μαρία! νομίζω ὅτι εὕρισκαμαι εἰς ἐαρινὴν ἐσπέραν τῆς Γαλλίας. Πιστεύεις ὅτι κρυώνω;

— Τὸ ἕαρ τῆς Γαλλίας! ἐπανέλαθεν ἡ νέα γυνὴ βαθέως ἀναστενάξασα. Ἴδου ἕξ ἔτη παρῆλθον, ἀφ' οὗ μ' ἔφερες ἐνταῦθα καὶ δὲν τὸ ἐλκυσμόνητα. Δὲν εἶναι ἀληθὲς ὅτι μίαν ἡμέραν, ὅταν ἰουγιάσωσι αἱ ὑποθέσεις τοῦ τόπου, θά κέμωμεν κανὲν ταξειδίον εἰς τὴν Γαλλίαν, καὶ θέλω ὑπάγει νὰ συνάξω ἕα ἀπὸ τὸ δάσος τῶν Βιγκηνῶν;

— Μαρία! Μαρία! ἐπιθύρουν ὁ διοικητὴς θέτων τὴν ἰσχὴν καὶ ὠχρὰν χεῖρά του ἐπὶ τῆς ὡραίας ξανθῆς κεφαλῆς ἣτις ἐκλινε πρὸς αὐτόν. Ναί, μίαν ἡμέραν, θέλεις ἐπανέλθει εἰς Γαλλίαν, μετ' ὀλίγον ἴσως, οἴμοι!...

— Ἄν! τί λέγεις, φίλε μου! ἀνέκραξεν ἡ Μαρία μετὰ φρίκης. Παναγία μου! τί ἰδέαι εἶναι αὐταί! εἶσαι καλλίτερα, εἶσαι καλὰ, τὸ εἶπεν ὁ ἱατρός.

Ἐἶπε καὶ τὰ δάκρυα τὰ ὁποῖα μετὰ κόπου κατεῖχε, τὴν διακνήσαν, καὶ ὀλοφυρομένη ἐστηρίχθη ἐπὶ τῶν ὤμων τοῦ ἀσθενοῦς.

— Θεέ μου! Θεέ μου! ἐπιθύρουν, δεκάτι ὀμιλεῖς οὕτω; εὕρισκαται εἰς τὴν ἀκμὴν τῆς ἡλικίας, καὶ τὸ κακὸν θέλει περάσῃ. Θά ζήσης ἀκόμη πολὺν καιρὸν, πολὺν καιρὸν μὲ τὴν Μαρίαν σου.

— Μάλιστα, μάλιστα, τέκνον μου, εἶπε μετὰ λυγμῶν ὁ διοικητὴς, τὸ γνωρίζω· ἀλλὰ τί θέλεις; ἕξ μῆνες ἤδη ἡ ἀσθένεια διαρκεῖ, οἱ δὲ μεγάλοι κόποι μὲ κατέβαλον. Ἐνίοτε στεροῦμαι ὑπομονῆς καὶ γεννιότητος, καὶ πρὶν τούτου καὶ αἱ ὑποθέσεις τοῦ τόπου μὲ ἀνησῶχον. Ὁ Θεὸς ἤξεύρει πῶς πηγαίνου ἀφ' οὗτοῦ ἔλατσα ἀπὸ τὴν θέσιν μου! τίς οἶδε τίνι τρόπῳ ὁ Γορκέλλας διαίκεῖ εἰς τὴν θέσιν μου!

— Ὁ Γορκέλλας εἶναι φρόνιμος ἀνὴρ, τὸν ἐκλεξες σὺ ὁ ἴδιος, καὶ οὐδεὶς παραπονεῖται κατ' αὐτοῦ.

— Πόθεν τὸ γνωρίζεις, Μαρία; τίς θέλει μὲ εἰπεῖ ἀφ' ὅπως ἀπροκαλύπτεις, ἀνευ κεκαυμένου σκοποῦ, τὸ τί συμβαίνει; Ὁ Γορκέλλας δὲν χαιρεῖ τὴν ἐμπιστοσύνην μου· ὀνομάζων αὐτὸν γενικὸν τοποτηρητὴν μου, ὑπέκουσα εἰς ἄλλα αἴτια, εἰς παρακλήσεις· ἀλλ' ἂν ἀποθάνω, Μαρία, δὲν θέλω ἐπιφορτίσει αὐτόν νὰ ὑποστηρίξῃ τὰ δικαιώματά σου καὶ τὰ τοῦ υἱοῦ μου, διότι δὲν ἔχει τὴν ἀπαιτουμένην ἱκανότητα καὶ ἀνδρείαν, διὰ νὰ δεκτεῖται ἀνέκαφον καὶ τὴν ἐνταῦ-

θα ἐξουσίαν, καὶ τὴν διὰ τὸν Ἑβρίκον κληρονομίαν μου. Τί θέλετε γίνει, ὦ θεέ μου! ἂν σὰς ἐγκατελείπω διὰ παντός χωρὶς νὰ σὰς ἀφήσω ἐν στήριγμα, ἕνα σύμβουλον, ἕνα προστάτην; Ἦούχασον, μὴ κλαίης Μαρία! διὰ αὐτὰ τὰ ὁποῖα εἶπον δὲν εἶναι, εἰμὴ πρόνοια ἀνωφελῆς ἴσως· εἴματι καλλίτερα, εἴματι καλὰ, τὸ βλέπεις.

— Ἄς εἰσέλθωμεν, εἶπεν ἡ Μαρία, προσπαθήσασα νὰ κρατήσῃ τὰ δάκρυά της, καὶ ν' ἀποδιώξῃ τὰς ἀνησυχίας, αἰτίνες πρῶτον ἤδη εἶχον εἰσδύσει μὲχρι τῆς καρδίας της· φοβοῦμαι μὴ σὲ βλάβῃ ἡ ὑγρασία τῆς ἐσπέρας.

— Ὅχι, ἀπεκρίθη ὁ διοικητὴς ἐξεναντίας μὲ ζωογονεῖ πρὸ πολλοῦ δὲν γασθάνθη ἐμαυτὸν τόσον καλὰ, ὅσον τὴν στιγμὴν ταύτην. Ἐπιθυμῶ νὰ καθίσω μαζὺ σου εἰς τὴν τράπεζαν διὰ νὰ δειπνήσω.

— Καὶ βέβαια, ὑπέλαξε περιχαρῶς ἡ Μαρία, σήμερον ἔχομεν ἐορτήν· ἕξ μῆνες εἶναι σήμερον ἀφ' οὗτοῦ δὲν ἐδείπνησες, καὶ διὰ τοῦτο θέλομεν ἐορτάσει τὴν πρώτην ἡμέραν τῆς ἀναβιώσεώς σου. Καὶ ταῦτα εἰπούσα, ἐσπρόγγισε μὲ τὸ λιγὸν μανθύλιόν της τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῆς, διὰ νὰ ἐξαλείψῃ τὰ ἴχνη τῶν δακρύων καὶ ἤρχισε νὰ μειδιᾷ μὲ τὴν συνήθη φαιδρότητα της· καὶ ὁμοῦς ἀπαισία προκίσθησις κατέτρωγε τὴν καρδίαν της, οἱ λόγοι τοῦ συζύγου της τὴν εἶχον προσβάλλει μετ' ἀνηκούστου καὶ τρομερῆς ὀδύνης. Διότι, κατὰ τὸ διάστημα τῆς βραδείας αὐτῆς νόσου, ἣτις τὸν κατέτρεφεν ὑπὸ τοὺς ὀφθαλμοὺς της, ποτὲ ἡ ἰδέα ὅτι ἦτον ἐνδεχόμενον ν' ἀποθάνῃ ὁ σύζυγός της δὲν ἦλθεν εἰς τὴν κεφαλὴν της. Ποτὲ δὲν εἶχεν ἐρασθῆ ἔμμανῶς τὸν Κ. Ἐναμβούκ, ἂν θέλετε μάλιστα, οὕτω εἶχεν ἀποφασίσει νὰ τὸν ὑπανδρευθῇ καὶ νὰ τὸν ἀκολουθήσῃ εἰς χώραν τοσοῦτον ἀπέχουσαν τῆς οἰκογενείας καὶ τῆς πατρίδος της, ἀνευ κρυφίας τινὸς ὀδύνης καὶ βαθείας λύπης· ἀλλὰ τὸν εἶχε τοσοῦτον ἀγαπήσει, ὥστε ἦτο πρὸς αὐτόν ἀφισιωμένη βαθέως μὲ αἰσθήματα πλήρης εὐγνωμοσύνης ὑποταγῆς καὶ σεβασμοῦ. Διὸ καὶ ὅτε κατὰ πρῶτον τὸν ἤκουσε νὰ λέγῃ τὰς ὁλοβρίας προκίσθησις του, ἐξηγέθη ἀπὸ τὸν ἀτάραχον καὶ ασφαλῆ ὕπνον της, καὶ δαιμόν φῶς ὑπόδειξεν αἰφνης τὸν κίνδυνον.

— Αἱ καλὰ! τί συλλογίζεσαι, ἀγάπη μου; εἶπεν ὁ διοικητὴς ἀνήσυχος καὶ αὐτὸς, βλέπων τὴν Μαρίαν ὠχρὰν καὶ καταπεπληγμένην ὀνειροπολεῖς φαίνεται. Σὲ ἐπύκρυνα μὲ τὴν ψυχρὰν δυσθυμίαν μου, φθάνει, μὴ συλλογίζεσαι τὰ τοιαῦτα. Ἄς ὀμιλήσωμεν ὀλίγον σὲ παρακλῶ περὶ τῶν δικαιοδικασιῶν οἵτινες ἐγένον σήμερον καὶ εἰς τὰς ὁποίας ἡμεῖς μόνος δὲν λαμβάνομεν μέρος. Αἱ φωτοχυσίαι καὶ οἱ χοροὶ πρέπει νὰ ἤρχισαν ἤδη εἰς τὸν Ἄγιον Πέτρον. Διένημα διπλὴν μερίδα τροφῆς εἰς ὅλους τοὺς ἐργάτας, καὶ ἀνήγγελα γενικὴν ἀρρασίαν διὰ τὰ παρελθόντα πταίσματα. Σήμερον, κανεὶς δοῦλος δὲν ἐτιμωρήθη μὲ τὴν ποινὴν τῶν τεσσάρων πικραλίσκων, καὶ εἰς ὅλους ἐδόθη οἰνόπνευμα διὰ νὰ πῶσιν εἰς ὑγείαν τῆς μικρᾶς βασιλείας.

— Μάλιστα, εἶπεν ἡ Μαρία φυλλολογοῦσα τὴν

ἐξ ἰάσμων καὶ περσικῶν ῥόδων ἀνοδοῦσιν, τὴν ὁποῖαν ὁ υἱὸς τῆς εἶχε θέσει ἐπὶ τῶν γονάτων τῆς ἄλλοις ὁ κόσμος σήμερον χαίρει καὶ ἀγαλλιᾶται εἰς τὴν γῆσον, ὅλοι ἐορτάζουν.

— Ἐκτός σου, τολαίμως Μαρία μου· μήτε δεῖπνος, μήτε χορὸς, μήτε μίαν κἄν ἐσπερία συναντιστροφή! ἐπρεπε τοῦλάχιστον νὰ ἐπιτρέψῃς νὰ ἔλθῃ ἀπόψε ἡ μουσική.

— Ἦθελαν νὰ σ' ἐξορκίσω καὶ διὰ τοῦτο δὲν σὲ τὸ εἶπον πρότερον, ἀπεκρίθη μειδιῶσα ἡ Μαρία, ἐλπίζω μάλιστα νὰ εὐρίσκωνται εἰς τὴν μικρὰν αἴθουσαν, περιμένοντες νὰ νυκτώσῃ διὰ νὰ ἔλθουν νὰ παίξουν ὑπὸ τὰ παράθυρα.

— Ἄ! καλὰ ἔκαμες! εἶπεν ὁ ἀσθενὴς βήξας ξηρῶς, θέλω τὸς ἀκούσει με εὐχαρίστησιν.

Ἀφῆκε, ἤχος πολλῶν καλπάζοντων ἵππων ἀντήχασεν εἰς τὸν δρόμον τὴν χωρίζοντα τὰς καλύβας τῶν μαύρων ἀπὸ τὴν οἰκίαν, ὁ δὲ σκυπὸς ὅστις ἐφύλαττεν ἐμπροσθεν τῆς κινγκλίδος τοῦ κήπου, ἀνεφώνησε· Τίς εἶ;

— Ὁ ἰατρός τέλος πάντων! ἐκράυγασεν ἡ Μαρία, καὶ με φλίνεται ὅτι δὲν ἔρχεται μόνος.

— Τὸν συνοδεύει βέβαια ὁ Λοανβίλλιέρος, ἀπεκρίθη ὁ διοικητής, ἰδοὺ ὅκτι ὁ σχεδὸν ἡμέραι ἀφότου δὲν τὸν ἴδομεν.

— Πολὺ τὸν ἀγαπᾶς αὐτὸν τὸν Λοανβίλλιέρου, καὶ τὸν ὑποδέχομαι εὐκρέστως μόνον καὶ μόνον πρὸς χάριν σου — εἶπε μετὰ γλυκύτητος ἡ νεαρὰ γυνή, — ἀλλὰ τῇ ἀληθείᾳ δὲν γνωρίζω τί εὐρίσκεις εἰς αὐτὸν ἀξίον ἀγάπης· ἄνθρωπος ψυχρὸς, σκυθρωπὸς καὶ μὴ γνωρίζων τί γίνεται εἰς τὸν κόσμον. Τὸν περσίρησες τὴν ἄλλην φορὰν ὅτε τὸν παρεκάλεσα νὰ δεῖπνήσῃ; οὔτε τὴν χεῖρά του κἄν δὲν ἐπρόσεξε νὰ με δώσῃ διὰ νὰ περάσω εἰς τὴν αἴθουσαν. Προφασισθεὶς ὅτι ὑπάγει ν' ἀφήσῃ τὸ ξέρον του, ἐστάθη εἰς τὴν θύραν τῆς στοᾶς, ὥστε ἠναγκάσθη νὰ ὑπάγω νὰ καθήσω μόνη μου εἰς τὴν πρῆξιν. Ἄλλοτε πάλιν τὸν παρεκάλεσες νὰ με συνοδεύσῃ διὰ νὰ περιέλθω τὸν κήπον, καὶ δὲν ἐδύνατο ν' ἀποφύγῃ τοῦτο· ἀλλὰ μήπως νομίζῃς ὅτι μ' ἐπρόσφερε κἄν τὴν χεῖρά του; Ἄπαγε! ἐπεριπάτησεν ὀλίγον πρὸς τὰ ὀπίσω, χωρὶς νὰ κάμῃ ἄλλην εὐγένειαν εἰμὴ νὰ με γυρίσῃ τὴν βᾶξιν, καὶ χωρὶς νὰ με εἴπῃ γυῦ. Νομίζω, ὁ Θεὸς νὰ με συγχωρήσῃ! ὅτι περιπατῶν τὸσον σιγαλὰ, ἐπανελάμβανε σιωπηλῶς τὴν προσηυχήν του.

— Εἶναι νέος εὐγενὴς, πλὴν πολλὰ ὀλίγον χαρίεις, ἀπεκρίθη μετὰ γλυκείας εἰρωνείας ὁ διοικητής· ἀλλὰ κρίνουσα αὐτὸν τὸσον αὐστηρῶς, Μαρία μου, δὲν ἔλαβες ὀπισθοῦν ὑπ' ὄψιν τὴν καταγωγὴν του, καὶ τί ζων πάντοτε ἔζησε. Δὲν πταίει αὐτὸς ἂν δὲν ἔχῃ συμπεριφορὰν εὐγενῆ καὶ τρόπους Γαλλικοὺς, διότι ποῦ ἤθελε νὰ τοὺς μάθῃ; Πολὺ νέος ἔχασε τὸν πατέρα του, τὸν κόμητα Θωμᾶν Λοανβίλλιέρου καὶ ἀνετράφη ὑπὸ τῆς μητρός του, Ἰσπανίδος θεοβλαβοῦς εἰς τὸ ἄκρον, ἠτις τὸν ἐσυνείθησε με ἔθιμα βάνκουσα καὶ αὐστηρά, ὅποια τὰ τοῦ ἔθνους τῆς. Ὅτε ἐγίνε δώδεκα χρόνων, τὸν ἐστειλεν εἰς τὸν θεῖόν του τὸν

διοικητὴν Λοανβίλλιέρου Ποανῶ, ὅστις τὸν ἔκαμε τίμιον ἄνθρωπον, γενναῖον στρατιώτην, ἀτρεμον ναυτικόν ὡς τὸν ἐκυτόν του, καὶ τίποτε πλειότερον.

— Ἐχῆς δίκαιον, ἀπήντησεν ἡ Μαρία πεισθεῖσα· ὅποιος δὲν ὑπῆγε ποτὲ εἰς τὴν Γαλλίαν, δὲν δύναται νὰ ἦναι εὐφυὴς, οὔτε ἐξευγενισμένος, οὔτε νὰ γνωρίζῃ τί γίνεται ὁ κόσμος, ὡς οἱ κάτοικοι τῆς Βασιλικῆς Πλατείας τῶν Παρισίων.

— Δόξα τῷ Θεῷ! ὅτι συνῆλθες ἀπὸ τὰς προλήψεις σου, Μαρία.

— Ναί, τῇ ἀληθείᾳ, ἀπήντησεν ἐκείνη με μαγευτικὴν φιλάνθρωπίαν· νὰ καὶ ὁ Κύριος Λοανβίλλιέρου τὸν ὅποιον τῶρα βλέπεις πῶς θὰ ὑποδεχθῶ διὰ νὰ διορθώσω τὸ σφάλμα μου.

Ἀί κινγκλίδες τοῦ κήπου ἠνεώχθησαν, καὶ δύο ἵπποις ἀφ' ἑαυτῶν ἐπέξουσεν εἰς τὴν ἄκραν τοῦ προδρόμου ἀκολουθούμενοι ἀπὸ τινος μαύρου δούλου, ἐπροχώρησαν πρὸς τὴν μεγάλην θύραν. Ἐκ τῶν δύο ὁ μὲν ἦτον ἰσχνός, ἀρκετὰ δυσειδὴς τὴν ὄψιν, καὶ ὠρίμου ἡλικίας. Ὁ ἐκ μαύρου κλωστοῦ ὑράσματος ἐπενδύτης του ἐπιπτε μέχρι τῶν γονάτων του ἐπὶ τῆς πλατείας περισκελίδος τοῦ ὅστις τοῦ αὐτοῦ ὑράσματος καὶ τοῦ αὐτοῦ χρώματος, καὶ εἰς λαίμοδετης μᾶλλον πενιχρὸς ἐξηπλοῦτο ἐπὶ τοῦ στήθους του, εἶχε δὲ τὴν κεφαλὴν κεκοσμημένην με εἶδος τι τριπτύχου πύλου, ὁμοίου με τοὺς τῶν πατέρων τοῦ χριστιανικοῦ δόγματος· καὶ δὲν ἔφερε μὲν φενάκην, ἀλλ' αἱ ἀφθονοὶ καὶ ὀλίγον μακρὰ τρίχες τοῦ ἀντικατέστων τὸ εὐσιώδες τοῦτο μέρος τῆς στολῆς τῶν μελιῶν τῆς ἰατρικῆς σχολῆς· τοῦτο ἦτο σημεῖον τοῦ ἐπαγγέλματός του, τὸ ὅποιον οὐδενὸς τὸ βλέμμα διέφευγεν, εἰς τὴν αὐτὴν δὲ κατηγορίαν δυνάμεθα νὰ θέσωμεν καὶ τὸν λαίμοδετον του. Ὅτε τὸν ἐπλησίαζον, τὸν ὠνόμαζον Κύριον Δόκτωρα· ἐβάδιζε στηριζόμενος ἐπὶ μικρᾶς βᾶβου ἤτις, ὅτε ἔτρεγεν ἔφιππος· τῷ ἐχρησίμευεν καὶ ὡς μακρίγιον, καὶ τὴν ὅποιαν ἔφερε πάντοτε ὡς καὶ τὸν τρίπτυχον πύλον του. Ὁ δὲ ἄλλος ἦτο τριακονταετῆς περίπου, τὸ δὲ δέρμα του τὸσον μελαγχροινόν, ὥστε ἠθελε τὸν ἐκλάβῃ τις ὡς μιγάδα, ἂν αἱ τρίχες τοῦ χρώματος μαύρου στιλπνοῦ, ἡ γρυπὴ ρίς καὶ τὰ λεπτὰ χεῖλη του δὲν ἀποδείκνυσον προφανῶς ὅτι ἦτο τῆς καθαρωτέρας εὐρωπαϊκῆς καταγωγῆς. Τὸ ἀνάστημά του ἦτον ὀλίγον ὑψηλόν, πλὴν τὸ βᾶδισμά του ἐφανέρωνέ τι χυδαῖον ἐν ταχυτῷ καὶ δειλόν. Ἡ φυσιογνωμία του ἦτο γαληνιαῖς αὐστηρότητος, καὶ ποτὲ δὲν ἔβαλεπέ τις τὸ στόμα του μειδιῶν ὑπὸ τοὺς ἀνεστραμμένους μύστακας του.

— Καλῶς ὤρισάτε, κύριε κόμη, εἶπεν ἡ Μαρία προσκλίνουσα περιχαρῶς τὴν κεφαλὴν, καὶ ὑμεῖς ὡσαύτως, φίλτατέ μου Δόκτωρ· σὰς ἐπιμένοναμεν ἀνυπομόνως, καθὼς βέβαια σὰς περιμένον ὅλοι οἱ ἀσθενεῖς σας.

— Ὡ φίλτατέ μου Λοανβίλλιέρε! εἶπεν ὁ διοικητής μετὰ συγκινήσεως ἐκτείνων πρὸς αὐτὸν τὴν χεῖρα. Πλὴν δὲν ἐδυνήθη νὰ τελειώσῃ διότι ξηρὸς καὶ ὀδυνηρὸς βῆξ τὸν διεκόψε.

— Εὐγε! εὐγε! οὕτω λοιπὸν ἐκτελεῖτε τὰς διαταγὰς μου! ἀνεφώνησε μετ' ὀργῆς ὁ ἰατρός· κάθισθε

ἔξω μετὰ τὴν δύσιν τοῦ ἡλίου, καὶ ἴσα ἴσα εἰς τοιαύτην ἐσπέραν ὀρεσερὰν καθὼς τὴν σημερινὴν ἐμπρὸς Κύριε διοικητῆ, πρέπει νὰ εἰσέλθωμεν.

— Ἀμέσως, ἰατρὲ, ὑπέλαθε μεθ' ὑποταγῆς ὁ ἀσθενής.

— Λορένζο! ἀνεφώνησεν ἡ Μαρία στασιάζουσα πρὸς τὴν θύραν.

Εἰς μαῦρος, ἐξαισίαν μεγέθους ἐφάνη πάραυτα, ἀκολουθούμενος ὑπὸ τριῶν ἢ τεσσάρων ἐτέρων δούλων, οἵτινες τὸν ἐβοήθησαν νὰ σηκώσῃ τὸ θρανίον τοῦ διοικητοῦ. Ἡ Μαρία ἠκολούθει μακρόθεν στηριζομένη ἐπὶ τοῦ βραχίονος τοῦ Δόκτωρος. Ὁ Λοανδελιέρρος ἔμεινεν ὀλίγον ὀπίσω.

— Ἐλπίζω, κύριε, εἶπεν ἡ Μαρία πρὸς τὸν τελευταῖον τούτων, σταθείσα διὰ νὰ τὸν προσμείνῃ, ὅτι ἤλθατε διὰ νὰ δειπνήσετε μαζί μου;

— Μάλιστα, Κυρία, ἀπεκρίθη ὁ Λοανδελιέρρος προσκλίνας τὴν κεφαλὴν μετ' ἄποψιν χυδαῖον καὶ δειλόν.

Μετ' ὀλίγον ἐλθὼν ὁ ἐπιστάτης ἀνήγγειλεν ὅτι τὸ δεῖπνον ἦτο ἑτοιμὸν. Τότε ἡ Κυρία Ἐναμβούκ ἤγειρε καὶ ὑπομειδιάσασα ἔτεινε τὴν χεῖρα πρὸς τὸν Λοανδελιέρρον, καὶ τῷ εἶπε μετ' ἤθους πλήρους χάριτος,

— Ἰπάγωμεν, Κύριε!

Ἰδὼν τὸ κίνημα τούτο, ὁ κόμης ἔμεινε πρὸς στιγμὴν δισταζών, ἔπειτα ἐπρότεινε δειλῶς τὴν χεῖρα, οἱ δὲ ῥοδώδεις καὶ ἀνθηροὶ τῆς Μαρίας δάκτυλοι ἤψαντο τῶν ἐκ βουβαλίνου δέρματος χειροκτίων του· ἡ πρόσφασις αὕτη τὸν ἔκαμε νὰ φρικιάσῃ, ἐλαφρὰ δὲ ὠχρότης ἐκάλυψε τὸ πρόσωπόν του. . . ἔτρεμεν ὄλος Ἡ νεαρὰ γυνή, βλέπουσα αὐτὸν οὕτως ἐκπεπληγμένον, ἤρχισε νὰ μειδιᾷ καὶ τὸν ἐνεθάγγυε δι' εὐμενοῦς βλέμματος.

— Εἶναι θεάρεστον ἔργον, κύριε, τῷ εἶπε, νὰ ἐπισκέπτεσθε οὕτω τοὺς ἀσθενεῖς. Σὰς εἶμαι ἀπείρως ὑπόχρεως διότι ἤλθατε τὴν ἐσπέραν ταύτην, ἀντὶ νὰ μείνετε εἰς τὸν Ἅγιον Πέτρον, ὅπου ἠθέλατε ἀναμφισβόλως διασκεδάσει πολὺ καλῆτερον ἀπὸ ἐδῶ.

Οἱ λόγοι οὗτοι ἀντήχησαν μέχρι βάλθους τῆς ψυχῆς τοῦ Λοανδελιέρρου, καὶ τὸν ἐτάραξαν ἐτι μᾶλλον καὶ ἐν τούτοις δὲν ἀπήντησεν εἰμὴ διὰ τινῶν ψυχρῶν καὶ κατηναγκασμένων λόγων.

— Βέβαια, ἐπρόσθεσεν ὁ Δόκτωρ, σήμερον διασκεδάζουσι ἐξαιρέτως εἰς τὸν Ἅγιον Πέτρον. Ὅτε ἀναχωρήσαμεν, οἱ χοροὶ εἶχον ἤδη ἀρχίσει εἰς τὴν πλατεῖαν τοῦ Ὄρμου, ὅπου κατεσκευάσαν θριαμβικὴν ἀψίδα, ὑπεράνω μύλου τινός, καὶ εἰς τὸ μέσον τῆς ὁποίας ἔγραψαν τὸ ὄραϊον τῆς Μαρίας ὄνομα. Ὅσαι αἱ καλύβαι ἐφωτίσθησαν, ἐσημασιοτολίσθησαν, καὶ ἐνὶ λόγῳ παρέχουν μαγευτικὸν θέαμα. Σήμερον αἱ ἔθνοφυλακκαὶ ἐξετέλεσαν ἐξελιγμοὺς ἐμπροσθεν τοῦ φρουρίου, κρούοντες τοῦ τυμπάνου καὶ μετ' ἀναπετασμένων σημαίας. Οἱ λόγοι ἦσαν πλήρεις, οἱ δὲ γενηατοὶ οὗτοι ἄνθρωποι, ὑψώσαντες τοὺς πέλους των ἐμπροσθεν τῆς θριαμβικῆς ἀψίδος, ἀνέκραζον· Ζήτω ἡ Ἄνασσα!

Οἱ τελευταῖοι οὗτοι λόγοι ἐφάνησαν ὅτι ἐπροξένησαν γαῖας συγκίνησιν εἰς τὸν διοικητὴν, διὸ καὶ ἀτενίσας φιλοστόργως τὴν Μαρίαν, τῷ εἶπε·

— Σὲ ἀγαποῦν οἱ κάτοικοι, Μαρία, καὶ μετὰ φαίνεται ὅτι δύνασαι νὰ κυνηγήσῃς διὰ τὴν ἀφοσιωσιν καὶ τὴν ἐμπιστοσύνην των. Μετ' ὀλίγον ἴσως ἀναγκασθῆς νὰ κάμῃς καμμὴν περιοδείαν εἰς ὄλας τὰς συνοικίας τῆς νήσου.

— Μάλιστα, ἅμα καλῆτερεύτης θέλομεν τὴν κάμει μαζί, ἀπεκρίθη μετ' ἠλλοιωμένης φωνῆς ἡ Μαρία.

Βαθεῖα σιωπὴ ἐπῆλθεν· ἕκαστος εἶχε κατανοήσει τὴν ιδέαν τοῦ διοικητοῦ καὶ τὰς προαιθήσεις του.

Ἡ Μαρία ἐγαμήλωσε τοὺς ὀρθόκλιμους διὰ νὰ ὑποκρύψῃ τὰ βέοντα ἐπὶ τῶν βλεφάρων αὐτῆς δάκρυα.

Ὁ Λοανδελιέρρος ἐφαίνετο βυθισμένος εἰς ἐσωτερικὸν τινα συλλογισμὸν, ὁ δὲ Δόκτωρ παρετήρει μετ' ἀνησυχίας προσοχῆς τὴν φυσιογνωμίαν τοῦ ἀσθενοῦς, ὅστις ἔχων τὴν κεφαλὴν ἐστηριγμένην ἐπὶ τῆς ῥάχιδος τοῦ θρανίου του, καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἡμικλειστοὺς, ἐφαίνετο νυστάζων. Ὅλα τὰ παράθυρα τῆς στοᾶς, ἥτις ἐχρησίμευον ὡς ἐστιατήριον ἦσαν ἀνοικτά!· εἰκοσι κερὰ ἐφώτιζον τὸ εὐρύχωρον ἐκεῖνο δωμάτιον, εὐπρεπισμένον καθὼς ἀπαντα τὰ τῆς οἰκίας ἐκείνης, μετὰ πολυτελείας καὶ ἀπλότητος ἰδιαζούσης. Τὰ τεῖχη καὶ ἡ ὀροφὴ ἦσαν μόνον λευκά. Τὸ ἔδαφος ἐστρωμένον ὑπὸ ποικιλοχρῶν λίθων, ἐφαίνετο ὡς ἀκατέργαστον μωσαϊκόν, τὰ δὲ εὐτελεῖ σχεδὸν ἐπιπλα, κατὰσκευασθέντα εἰς τὴν χώραν ἐκείνην, δὲν παρίστανόν τι ἐξαιρέτων, πλὴν μεγαλοπρεπῆ ἀργυρώματα διέλαμπον ἐπὶ τινος τραπέζης, καὶ μεγάλη κρυστάλλινος λυχνία ἐκρέματα ἀπὸ τῆς ὀροφῆς. Ἡ τραπέζα, κύκλω τῆς ὁποίας ἐκάθητο ἡ Μαρία μετὰ τῶν συνδαιτυμόνων της, ἦτο κεκαλυμμένη ἀπὸ φλανδρικὴν ὀθώνην ἐκ τῶν ὠραιότερων, καὶ ἀπὸ ἀρθονίαν ἐξαισίαν Κινικῶν ἀργυροπλάστων ἀγγείων. Ἰπηρέται δὲ δωδεκάς δούλων προσεκτικῶν εἰς τὸ ἐλάχιστον σημεῖον ἡ ἐνδυμασία των συνέκειτο ἀπὸ περισκελίδα ῥαβδωτῆν, καὶ ἐπεινδύτην ἀνευ χειρῶν, ὑπὸ τὸν ὅποιον ἐφαίνετο ὑπακάμισον ἐκ ναγκίνης, τοῦ ὁποίου τὸ κίτρινον ἀνοικτὸν χρῶμα ἀνεδείκνυε καθαρώτερον τὸ βαθύ μαῦρον τοῦ δέρματος των. Ἐφερον εἰς τὸν αὐχένα περιδέραιον ἐκ χονδρῶ ἀργύρου, πλατέως ὡς δύο δάκτυλα, ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἦσαν ἰχνογραφεμένα τὰ παράσημα τοῦ διοικητοῦ· κυανόχροα λωρία ἐκυματίζοντο ἐπὶ τῶν τραχιῶν των· δὲν ἔφερον ὑποδήματα, ἀλλ' εἶχον τοὺς πόδας γυμνοὺς, σημεῖον ἀλάνθαστον καὶ ἀπαραίτητον τῆς δουλείας των.

Ὁ δειπνὸς ἤγγιζε πρὸς τὸ τέλος τοῦ μεγαλοπρεπῶς καὶ σιωπηλῶς ὄτε τὸ, Τίς εἶ; τοῦ σκοποῦ ἀνήγγειλε νέαν ἐπίσκεψιν.

(Ἀκολουθεῖ.)

